

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

Massei, Giuseppe

AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

cap. 9. An ad Contemplationem Mysticam necessarium sit suspendere exercitium Voluntatis non tantùm in oratione, sed etiam interdium, cavendo, nè excitentur affectus repetiti devotionis, ut non ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47773)

Caput IX.

An ad Contemplationem Mysticam necessarium sit suspendere exercitium Voluntatis non tantum in Oratione, sed etiam interdum, cavendo ne excitentur affectus repetiti devotionis, ad non amittendum obtutum fixum?

I.

Superest nunc ut videamus, quid sentiendum de suspensione affectuum, quos elicitos dicimus; hoc est, à nobis procuratos. Aliqui enim non contenti damnare in Contemplatione exercitationem facultatis Imaginatricis, & Intelligentis, progrediuntur etiam ad improbandos illos actus, qui Voluntatis sunt; & commendant studiosè, ut hæc maneat penitus quæta, non excitando proprio conatu affectus ferventiores, sed expectet donec DEUS ipsos manu quodammodo sua commoveat, & flatu eorum Organæ animet.

An, qui ita se gerit, rectè agat, aliorum esto iudicium. Ad me quod spectat, caverem ego magnopere ejusmodi præfidentiam; etsi enim ratio postulat, ut nemo non à DEO desideret dona & habitus infusos, non tamen id de actibus intelligendum, qui ab ejusmodi donis pendent. Actus nostros vitales esse oportet, & nequaquam tales, quales sunt Organorum pneumaticorum, qui follium duntaxat operâ produciuntur. Et idcirco, sicut si DEUS in Oratione infunderet nobis actus Phantasiæ, aut actus Intellectûs, non nos essemus, qui imaginaremur aut intelligeremus, sed potius esset DEUS; sic DEUS potius esset, qui amaret, non autem nos, si etiam ipse nobis infunderet

ret

ret actus amoris. Hac autem ratione quid tandem nos promereremur?

Possumus nos in Contemplatione pati tantum divina, quantum ad vim ac potentiam eorum auxiliorum, quibus DEUS facultates nostras corroborat, Phantasiam, Intellectum, Voluntatem, communicando spiritum vehementissimum. Non tamen possumus ita pati divina, quantum ad actus ipsos, qui à nostris facultatibus debent procedere. Hi enim etiam nostri sint oportet: aliàs pro ejusmodi actibus non plus præmij & gloriæ nobis deberetur, quàm Organis pneumaticis debeatur pro sonis illis artificialibus ac harmonicis.

Pauci tamen erunt, qui hac intentione ad Orationem accedant: hæc enim temeraria magis foret quàm salutaris. Et ego, quod ad me attinet, malle equidem in arbore fructus ex ipsis ramis ejus natos, quàm aliena manu ex ea suspensos, et si sic suspensi pulchriores essent ibi natis.

Plures dicent, id agendum voluntati initio, ut jungatur DEO, ubi tamen aliquando conjuncta fuerit, ut aliud non cogitet. Sufficiat ipsi manere sic conjunctam, quin se identidem excitet actibus ejusmodi, quibus illam conjunctionem est consecuta: hoc enim non est aliud, quàm se ipsam turbare.

Hoc est se ipsam turbare & interpellare? credo equidem si de iis loquamur, qui verè gaudent tali conjunctione, qualis illa est, quæ hîc fingitur, altissimæ Quietis: sed in hoc rei cardo est, quòd hæc & rara sit & paucorum. In Apoc. 8. 1. ipso ad eò cælo silentium fuit mediæ horæ: *Factum est silentium in cælo, quasi mediâ horâ.* Et cur hoc? ut innotesceret, quàm brevis sit quies Contemplationis inter mortales. *Consulamus S. Gregorium. Cælum est anima justi sic ille loquitur,*

loquitur, cum ergo quies contemplativa vita agitur in mente Super
 silentium fit in calo: quia terrenorum actuum strepitus quie- Ezech.
 scit à cogitatione, ut ad secretum intimum auris animum ap- hom. 5.
 ponat. Sed quia hæc quies mentis in hac vita perfecta esse
 non potest, nequaquam horâ integrâ factum in calo silentium
 dicitur, sed quasi mediâ horâ: ut neque ipsa media hora plenè
 sentiatur cum præmittitur, quasi: quia mox ut animus se su-
 blevare caperit, & quietis intima lumine perfundi, redeunte
 citius cogitationis strepitu, de semetipso confunditur, & con-
 fusus cæcatur: Quænam igitur mentes istæ sunt, quæ mor-
 tali hæc in vita gaudent quiete tam insolita, cujus generis
 ea est, quam necesse non esset identidem integræ horæ in-
 tervallo sensim adjuvare & animare? Æmulæ sunt istæ or-
 bium cælestium, & superiorum quidem, ac longè supra
 ceteros eminentium; quin ipsius adeò cæli Empyreï.

Et tamen documentum istud usque adeò jam inva-
 luit, ut non defuerit qui scripto asserere auderet, primum
 illum actum in oratione excitatum, sufficere non solùm
 pro tota hora, sed etiam pro tota reliqua hebdomade, at-
 que idcirco sensuum tantùm oblectamenta eos sectari, qui-
 cunque studerent interdium novos elicere actus, quibus se
 aut DEO dedicarent, aut illum revererentur, aut gratias
 agerent, laudarent, de admissis dolerent, se abjicerent, aut
 aliquid peterent; perinde ac si repetiti ejusmodi actus ad
 aliud servirent nihil, quàm ad turbandam puritatem actus
 illius spiritualis, ad quem pertingit, quisquis, tanquam
 Homo verè internus, aliud non cogitat, quàm ut vivat
 quietus in Fide.

Sola doctrinæ ejusmodi novitas sufficere mihi videtur
 ad eam damnandam; cum rectà impugnet usum Oratio-
 num jaculatoriarum, qui tamen, Cassiano teste, tantâ

Q

concor-

Epist. 121.
c. 9.

concordiâ à cunctis Eremitis Patribus probatus est, quin idcirco Contemplativi esse desinerent: imò qui tanto jam olim studio commendatus fuit à S. Augustino in sua ad Pro-
bam Epistola *de Orando DEO*: an non ipsissima hæc ejus verba sunt? *Ideo certis horis ad negotium orandi mentem revocamus, nè, quod tepescere cœperat, omninò frigidetur?* Mox antiquos Ægypti Patres laudando ita pergit: *Dicuntur Fratres in Ægypto crebas quidem habere orationes, sed eas tamen brevissimas, & raptim quodammodo jaculatas, nè illa vigilanter erecta, quæ oranti plurimum necessaria est, per productiores moras evanescat, atque hebetetur intentio.* Et nonne hoc ipsum est, quod aliqui nobis dissuadent, dum id spectant, ut nos hodie faciant vivere in sola Fide, perinde ac si omnes actus, quæ huic adjunguntur sint actus inutiles?

Sed fortassis S. Augustinus cum aliis illis solitudinis inquilinis minùs doctis, non tantum profecerant, ut cum hujus ætatis Doctoribus perpenderent, sicut ineptum est, cum quis Principi aliquando donavit gemmam aliquam, identidem illi iterum ad nauseam inculcare. *Princeps, ego hanc tibi gemmam dono: Princeps, ego hanc tibi gemmam dono:* jam enim primo illo actu satis illam donasse intelligitur; sic qui semel DEO donavit suum cor, ab re esse, si donum non revocat, illud denuò ipsi donare velle.

Sed quæ tandem Comparatio minùs ad rem facit? si illa idonea est, oportet Ecclesiam tandem desinere toties interdium repetere illud. *DEUS in adjutorum meum intende &c. DEUS in adjutorium meum intende &c.* Si enim id quis cum Principe aliquo ageret, & septies illi interdium in memoriam revocaret, ut opem suis in necessitatibus ferre ne gravetur, utique is tandem septima vice tantum non bacudo facessere juberetur: usque adeò similibus repetitio actuum apud

um apud homines non importuna tantum esset, sed cum recta ratione pugnans.

Ad hoc proinde animum advertere oportet, hanc nostri dedicationem DEO factam non repeti (ut isti sibi persuadent) eo fine, ut DEO notus sit noster animus, ejus nos obsequiis addicendi: jam enim ejusmodi intentio, si retractata non fuit, ipsi est notissima per primum actum: Repetitur tamen: ut nobis id in memoriam revocemus, quod primò est actum. *Ideo per certa intervalla horarum etiam verbis rogamus DEUM, ut illis rerum signis nos ipsos admoneamus.* Ita S. Augustinus pronuntiavit. Idcirco quisquis ita stabiliter conjunctus DEO est, ut actibus ejusmodi repetitis conjunctionem hanc non promoveat, sed turbet potius, is in hac conjunctione perseveret, hæc enim illi sufficit. Sed quàm pauci inter mortales sunt, qui tantam conjunctionem consequantur; cum ne illi quidem Sanctissimi Eremitæ ad illam ausi sint aspirare? Vita contemplativa si suis res momentis libratur, perpetua quodammodo lucta est spiritus, qui DEO suo frui concupiscit, cum corpore, quod illam impedit: Ita censuit S. Gregorius. *Anima cum Contemplari DEUM nitur, velut in quodam certamine posita, modò quasi exuperat, quia intelligendo & sentiendo, aliquid de incircumscripto lumine degustat; modo succumbit, quia ex degustando iterum deficit.*

Quomodo igitur Spiritus in tam difficili pugna sic potest superare corpus, ut illi porro non cedat? Multum erit, si identidem vires resumat ad vincendum adversarium. Et hoc est, teste S. Thoma, quod auget summam, quam Spiritus in Contemplatione DEO conjunctus percipit, voluptatem; frui bono, quod nunquam sine magna lucta sit affectus.

Q 2

Hinc

Hinc etſi S. Franciſcus Saleſius pro Venerabili vidua de Cantal probaverit doctrinam, non repetendi multos actus, conſiderata difficultate longè majori, quam ipſa experiebatur ad ſe conjungendam DEO, quàm ad tuendam conjunctionem obtentam; multæ tamen valde ſunt illæ, quibus documenta prorsus diverſa ſuis in literis dedit. Imò ſolebat ipſe plerumque animabus etiam Sanctis, quas regebat in ſpiritu, præſcribere certum numerum aspirationum, quas vocabat amorofas, certo temporis intervallo eliciendas. Cùm probè intelligeret vir Sanctus; ignem caritatis non niſi tunc obtenturum quietem propriam, cùm ſtabilem in cæleſti ſua ſphæra locum fuerit affectus. Quamdiu autem his in terris exul manſerit, majori quiete eum non gaudere, quàm cùm ſurſum enititur. Et ita ipſe pro ſeſe paratum quotidie habebat ſubſidium ſimilium aspirationum, quas deſumebat ex argumento, de quo manè erat meditatſus, ut per has identidem anhelare ad DEUM poſſet.

S. Teresia an non hortatur omnes, quicumque Orationis ſtudio tenentur, ut quinquagies per diem ſui oblationem DEO iterent? Non tamen mihi perſuadeo, voluiſſe illam hâc doctrinâ cujuſquam quietem interpellare. Et verò quomodo potuit velle interpellare, aut impedire, ſi affirmat, illis, qui ad ſupremum Conjunctionis cum DEO gradum pertingunt, quem ipſa Matrimonium ſpirituale appellat, minùs facere non licere, quàm ut quotidie multas exhalationes amoris erga ipſum DEUM emittant, quales eſſent: *O vita vita mea! O ſalus! O ſpes*; aliæque ſimiles, quæ vi quadam ex imo cordis erumpunt.

Mans. 7.
c. 3.

S. Bartholomæus Apoſtolus centies de die & toties noctu procumbebat in genua ad certum quemquam honoris DEO

DEO debiti actum repetendum, in hoc non animi tantum sui, sed & corporis quietem reponendo. De sancto autem Rege Davide non ignotum, septies interdum solitum repetere illas DEI laudes, quas jam semel DEO exhibuerat: *septies in die laudem dixi tibi super iudicia justitiae tuae.* Tam non satis illi erat prima intentio semper illum laudandi. *Semper laus eius in ore meo.* Nimium quantum intra nos ponderis habemus à natura nostra destructa, quod sufficiat ad animum nostrum deorsum trahendum, nisi (ut in machinis horologis fieri afolet) identidem ea pondera sursum trahantur. *Corpus, quod corrumpitur, aggravat animam, & terrena inhabitatio deprimit sensum multa cogitantem.* Psal. 118:
v. 194.
Sap. 9. 5.

II.

Quid juvat igitur hunc in finem afferre S. Thomam; quia ille docet, voluntatem tendendi ad ultimum finem non ideò cessare, etiamsi non continuò renovetur? Verum est, illam non cessare, distrahitur tamen nonnihil aliò, debilitatur, & idcirco, dabo etiam, quòd eius renovatio non sit necessitatis (quod solùm eo loco intendit S. Doctor) non ideo consequens est, quòd etiam nullius sit utilitatis. Qui Romam proficiscitur, stultus esset, si brevissima per intervalla tacitè secum mussitaret: *Neesse est ire Romam. Neesse est ire Romam.* Naturale enim illud desiderium, quo fertur ad videndam denuo urbem Mundi Regiam, satis per se hoc ipsi in mentem revocat. In re autem nostra similem instinctum reperire non est. In hac enim *evanescit intentio*, aut saltem hebetatur, ut aiebat S. Augustinus, nisi restauretur. Omnes nimium quantum propendemus ad infima, quantumcunque intendamus ire ad

Q 3

supera.

Rom. 7. *supera. Condelector legi DEI secundum interiorem hominem:
22. Video autem aliam legem in membris meis repugnantem legi
mentis meae, & captivantem me in lege peccati.*

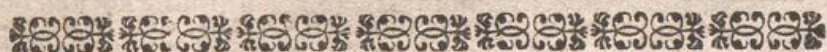
Idcirco ut multa paucis complectar. Habeat sane Anima gratiam vivendi semper in tam arcta cum DEO conjunctione, ut respectu ipsius superfluum sit dirigere versus eundem identidem jacula ferventissimorum suspiriorum (quæ si ita loqui fas est, sunt totidem impetus, totidem conatus, atque impulsus; per quos ipsa rumpere tentat vincula, quibus innodatur) quomodo tamen ulla ratione damnari potest, ut avidum solatij alicujus sensilis agmen tam numerosum Sanctorum, qui nullo non tempore professi sunt, se illis summo cum animi ardore usos fuisse?

Si hoc est adhærere sensili, necesse erit, ut & Ecclesia decernat tollere atque abrogare tam multas exercitationes pietatis, quibus studet pellicere Animas ad DEUM; eò quòd istæ nimium quantum præjudicent cuilibet, qui statuerit vivere in puro spiritu. Quid ad rem concentus Musici? Quid supplicantium Ordines? quid preces? quid ad rem libri sacri? quid ad rem, profiteamur apertè, Sacramenta? an non ista etiam sensili suavem escam porrigunt? puro spiritui sufficere debet vivere in pura Fide.

Est hæc substantia doctrinæ quorundam, qui præcepta tradunt Perfectionis tam sublimia, ut necesse sit valde attollere oculos, & aciem eorum totam exerere, ut ad apicem usque perspiciendum penetret. Sed ô quàm vereor, nè in tam densa abietum sylva nimis quàm pronum sit cæcutire!

Invenio Sanctos nulli operæ pepercisse, ut Sanctitatem magis redderent familiarem, & usu facilem; excogitando eum in finem sexcentas industrias, ut sensibilibus semitâ
corda

corda ad DEUM perducerent: propterea, quòd tali in re amare sensibile ut medium, nunquam reputatum sit malum hominibus, ut nos sumus, obnoxiiis sensui, malum fuit amare hoc ut finem. Donec igitur Ecclesia pronuntiet; pugnare cum perfectione christiana instaurare interdum suaviter affectus pios amoris DEI, oblationis, obsequij, cavebo diligenter ne fidem habeam audacter sic scribenti. *Hoc est relinquere fontem pro rivulis; obtutum inquam fixum in DEUM, pro aliquibus leviculis affectionibus, quæ ad aliud non serviunt, nisi ut deflorent pietatem.* Credam potius, sic loqui idem esse ac conari abducere nos à rivis, qui sensim ad fontem perducant.

Caput X.

Ostenditur, quàm arbitraria sit lex, quâ assertitur, quòd sine Contemplatione nemo quisquam pertingere possit ad perfectionem; consequi, nimirum finem præcipuum, qui per Orationem queritur.

I.

Apparet igitur, tam leges, quæ spectant ad objectum Contemplationis, quàm quæ pertinent ad modum contemplandi, prout ab istis afferuntur, plurimum habere de arbitrario. Plus tamen de hoc videntur mihi illæ participare, quæ ad Finem Contemplantis referuntur.

Finis hic est, pertingere ad perfectionem. Et quoad hoc rectè omnino res habet. Sed quid necesse est addere: quòd, si pauci ad metam Christianæ perfectionis pertingunt,